

სნობის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

დამატების № 22.

კვირა 6 იანვარი 1902 წ.

ჯანთის № 1690.

გაზაფხულზე

(დასასრული*)

ჩაეჯექ გემში და გაესწი სენ-კლუ საკენ.

მე მეგონა ხელახლად ეიბადე-ბოდი. სუყველასადმი სიყვარულს ვგრძნობდი; ხომოღლისადმი, მდინარისა, ხეებისა, ხაღისისა და ყველასი. მწყუროდა ვისმე მოვხვევოდი და გულში ჩამეკრა: თურმე ეს სიყვარული იყო, რომელიც მახეს მოგებდა.

უხედავ, ტროკადროსთან გემზე ამოვიდა ყმაწვილი ქალი, რომელსაც ხელში ქალღმის კოლოფი ეჭირა, და ჩემ პირდაპირ ჩამოჯდა.

მეტად კარგი რამ იყო, სოცარი რამ იყო. გაზაფხულო, რა ლამაზებთან გვეჩვენებინა ქალები! მეტადრე კარგ დარწი. იმათში რაღაც საამო და აღმაფრთოვანებელი ძალაა, რომელიც ისე მოქმედებს ჩვენზე, როგორც ღვინო ყველის შემდეგ.

„უწყურები იმას, ის კიდევ მე, ისე კი, რომ „აზაგ“ მის სახეზე, როგორც წელიადელ თქვენ შეზობელს. დასასრულს, ღიბანას რომ ვუტყობთ ერთმანეთს, ისე შევეჩვიეთ, თითქოს ძველი მეზობლები ვყოფილიყავით და შესამღებელი იყო დაგვეყო ლაპარაკი. გამოველაპარაკე, იმანაც მიპასუხა. მშენიერი იყო და სწორედ დამთრო მისმა ეშხმა.

სენ-კლუში ჩამოხტა, მეც თან გავეყვი; ერთ ოჯახში მიმქონდა ნავიჭირი. როცა იქიდან გამოვიდა, გემი ნაპირს მოშორდა. რაკ მისი უკან დაბრუნება აღარ შეიძლებოდა, მიემართე:

— რა კარგია ეხლა ტყეში გასეირნება.

— დიახ, ძალიან! — მიპასუხა მან.

— ხომ არ გნებავთ გავისერინოთ? გნებავთ?

იმან შუბლ-ქვეშ გამოხედა, დამაცქერდა, თითქო მწონავსო, ეღივიარ რაღმე თუ არა და ცოტა ფიქრის შემდეგ დამთანხმდა.

ვაგვიფთ ტუცკენ. ხეები ჯერ სულ მთლად არ იყო გამოთლილი, მაგრამ სამაგიეროდ, მალღს და სქელს, ხავერდითი მწვანე ბაღასხს ბიბინი გააქონდა. შიგ ნაირ-ნაირი მწერნი ფუს-ფუსებდნენ, თითქო ესენიც ერთმანეთს ესიყვარულეებიანო, ირავლიც კი ფირიველთა სტენეა გაისმოდა.

ამ სურათის ხილვით აღტაცებულმა და სუნნელებით დამთვრალმა ჩემმა თანამგზავრმა ხტუნობა და სირბილი დაიწყო. მეც ხტუნობით მივსდევდი.

ღმერთო ჩემო, ხანღისხან რა სულელია აღმიანი!

თაიწოღ მღერა მრავალგვარო მხი-

აღეს
ვამ
და
ნათ
ააქ
მარ
რად
ხად
მა
ხა
ყუ
ლო
ჟა
ხა
მან
ჯა
მა
და
მე

1882
ლი
წ

აღოქმისა ეხედეთ მისში! ამისა ჰქვიან აღმძინის სულში მჭერა! მაგრამ როგორი სიცრუეა ეს! მართლა, რომ შეიძლებოდეს სხვის სულში ჩახედვა, მაშინ ხომ ყოველი კაცი ჰქვიანი იქნებოდა.

რადა გავაგრძელო, ქუეა და ფეკრი სულ დაეკარგე. იმისმა უკრებმა ისე გამაშვავა, რომ მინდოდა მოეფეგოდი და დამეკოცნა, მაგრამ წყევულმა არ დამაცადა.

— შორს თათებიო!... — დამიყვირა.

მაშინ ვეღარ მოვითმინე, მის წინ მუხლებზედ დავეცი და ჩემი გული გადავუშალე; განუცხადე, რაც მტანჯავდა და რამაც აღმიძრა სიყვარული მისადმი.

ქალი გაოცებით და დაცინვით მიყუბუნდა, თითქოს მეუბნებოდა:

— ეე, აი რა გზით შევიღებე, შენთან თამაშობა, ჩემო კარგო; მაშ, კარგი, ენახო!.. სიყვარულში, ჩვენ მუდამ სულელის როლს ვთამაშობთ და ქალნი ყო თვითანთ სარგებლობას არ იფიქრებენ.

ბრინლის ოპერა.

მომღერალი ქ. ანსაროვის.

ბას არ ვეძებდი; სულს, თანაგრძნობას, იდეებს ვეძებდი; მაილად გრძობით ვიყავი შეგარობილი და ამიტომ უკვე ვერ მოვიხმარე დრო... როდესაც მოისმინა ჩემი გულის აღხარება, წამოდგა ზეზედ და დაეპრუნდით სენ-კლუში.

პაროზში გამოვეთხოვეთ ერთმანეთს. მოწყვითი მიყურებდა; მე მიზეზი ვითხეთ:

— ვფიქრობ იმაზე, რომ ძალიან ცოტაა ცხოვრებაში დღევანდლისთანა დღე.

გულმა ძველა დამიწყო, ბუდიდან ამოვირინას ლამობდა.

ფიქრე კვირას კიდევ ენახე და ამ რიგად ყოველ კვირა ეხედამდით ერთმანეთს. დამყვანი და ბუტივალში, მეზონ-ლოირტში, პაუსში, სუველვან, ერთი სიტყვით, სადაც კი სიყვარულის ისტორიები ხდება!

კულანი, თავის მხრითაც შეეცარებულად მაჩვენებდა თავს!

დასასრულს, სრულიად დაეკარგე მოსაზრება და სამი თვის შემდეგ გვირც დღეიწურე. რაღა ვითხობთ, ჩემო ბატონო! როცა მიღიხარ სამსახურში, ცხოვრობ მარტო, უოჯახოდა ვერაფერს დაჭკობებინარა ჩვენს, ჰფიქრობ, რა კარგია შეუღლე გყავდეს! ადგები და ირთავ ცოლს!

მაშინ ეს შენი მეუღლე დაიწყებს დილიდან საღამომდე ლანძღვას, არა ესმის-რა, არა გავგებარა, მოჰყვება და წარამარა ყებელობას აღარ თავებებს; თავის მიხეთქებს ამ საზარელ მიუხეტეტას სიმღერით; ეჩხუბება შენაშინებს და წყლის მზიდაეს, ლამის გაღიხოს; ქორიკანაობს მეზობლებში; ყველა ოხერს უამბობს ჩვენს ცხოვრებას, ჩვენ ოჯახის საიდუმლოს; თავი გამოქვილი აქვს იდიოტურის აზრებით და ცრემორწმუნობით; როცა ვეღობარაკები, ისეთ უშეგრ აზრებს წამოროშავს ხოლმე, რომ სასოწარკვეთილებისაგან ტირილი მომდის"...

განუშე და აღუღებულმა მწარედ ამოიხენემა. შევეცქეროდი და სწორედ შემეცოდა ეს გულუბრყვილო, საცოდები ადამიანი, ვაპირებდი როგორმე მენუგეშებინა, მაგრამ ამ დროს გემი გაჩერდა, ჩვენ სენ-კლუში მივსულიყავით.

ის ახალგაზდა ქალი, რომელმაც მიიზიდა ჩემი გული, ადგა ნაპირას გადასასვლელად. ჩემ წინ ვიარა, ფარულად შემომხედა და ოდნავ გამოიღმე; მე ვადავირე ამ ომიღზე. ქალი კიდევ გადახტა ნაპირას. მე გამოვედეთ უკან, მაგრამ ჩემმა მეზობელმა ხელი მტაცა; სწრაფის მოძრაობით გაენთავისფლდი, მაგრამ ახლა სერუტუის კალთა დამიჭირა და უკან ამართია.

არ წახვალთ, ვერ წახვალთ! — თან ყველს ისე მხა მაილა ამბობდა,

რომ ყველა იქ მყოფი ყურადღება მოგვექცეს და ვაისმა თავდაპირველი სიცილი.

გაუმრავლად ვიდექ. გაცოფებული ვიყავი, მაგრამ არც აურ-ხაურის ატეხა მინდობა.

გეპი კვლავ გაუღდა თავის გზას.

ახლაგახდა ქალი იღვა ნაპირას, მხედავდა, როგორ ნაღლიან სასოწარკვეთილებით ეშორებოდი. იმ დროს კი, ჩემი მხსნელი, ანუ უკეთ რომ ესთქვათ, ჩემი მდევნელი, სიამოვნებით ხელუბს იუშენტრდა და ყურში ჩამურჩალებდა:

— მერწმუნეთ, ფრიად საჩრებლო სამსახური გაგიწყეთ!

ა.

ნარევი

(ხალხში გავრეილი და ჩაწერილი ახალთხარლისა)

ღმერთმა ყოველ ცხოველს, და მათ შორის ადამიანსაც, საცხოვრებლად ერთნაირი ვადა დაუნიშნა, 30 წელი თითოს. მივიდა ღმერთთან ადამიანი და მოახსენა: მე ხომ შენს ქმნილების გვირგვინი ვარ და უსამართლობა იქნება, რომ ვირსა, ძალისა, მიმიუნსა და მეც (ადა-შიანს) თანაბარი ცხოვრების ვადა გეკონდესო. ღმერთმაც გაუგონა მას და ასე გაანაწილა ვადა:

აჰაათი წელი გამოაკლა ვირის, ძალის და მიმიუნის ხიერე-ბასა და ადამიანს დაუთმო.—ამიტომაც არის, რომ, თუ ადა-შიანი მოაღწევს 60 წელს—პირველი 30 წლის განმავლობაში ვი სცხოვრებს ნაღვლილ ადამიანურად, რადგანაც მას საცხოვრებლად დანიშნული ჰქონდა ღვთისაგან ეს დრო, შემდეგ ამისა ადამიანს უღებება სამი სხვა ხანა: ადამიანურ ცხოვრების შემდეგ—10 წ. ჯაფისა და შრომის ხანა (რადგანაც ეს 10 წელიწადი ვირისა იყო), შემდეგ ათეულს წელს ადამიანი ხშირად ჯავრობს ხოლმე, ღრინავს (ეს 10 წ. ძალისა იყო), და მესამე 10 წელიწადს, როდესაც ადამიანი ახწევს 60 წელს, იგი თითქოს გაუმწყელიაო, სულ პრანჭვარებსაშია—ეს 10 წელიწადი მიმიუნისა.

**

(ჩაწერილი ხევათეთში პავლიშვილისპირ)

- ჯურხება, ეგ ჯორი შენია?
- მეოთხედ გაზლავსა ჩემ.
- დანარჩენი ვიღისია?
- სამ წილ სხვისა ვაზლავს.
- როგორ ამა, ერთი კარვა ამიხსენი.
- ის რა მეოთხედ ნაწილი მე მაქვს ნაყიდი, მეოთხედი სხვისა აქვის ნაყიდი, მეოთხედი კიდევ სხვისა. ოთხნი მოზარენი გაზლავართ და ოთხთავე გვაქ თითო ფხვ ნაყიდი. ჯორაც ღირსა რვა თუმან, თუნდა სამის წლისა იყოს, თუნდა ორის წლისა რომ იყო, რვა თუმან ღირსა. ერთ კვირა ერთსა უნდა გვეყანდეს,

ღიანა. — ქარაგუა ღამიარდას.

მეორე კვირას მეორეს ჰყვანდეს, მესამე კვირას მესამეს, მეოთხე კვირას მეოთხეს უნდა ჰყვანდეს; ერთმანეთს უნდა სისწორე მიეცეთ რო გაეაქრათ, სხვის რო ვთხოვთ ის ქირა, ოთხ უნდა ვეციეთ. თუ ქირა არ ატანა (ილო), თვითან წაიყვანს იმოდენს გზახედ, საცა ის ატარებს. იმათ გზებ სრულგამიჯნულია: ქალაქი—12 აბაზი, ღუშეთში—6 აბაზი, ფასანელში—6 აბაზი, თანეთში—8 აბაზი, თვალციხე—1 მანათი, კავკაქი—12 აბაზი, ანანულიში—6 აბაზი, მუსხრანში—8 აბაზი, დილოში—2 მანათი თვალციხე—8 აბაზი, თუშეთში—12 აბაზი, ხეცურეთში ორ წყალ ზემოდ ორ-ორი აბაზი საფერხეთ ყველა ეს ფასები ერთ უტყისათვის არის დაწესებული. უტყო კაცს ამ ფასებ არ ეაქრავებთ.—განმარტა ასე დაწერილებით ხეცურბა და გაავებინა ჯორაკს მეოთხედის ამავეი.

**

ხელაგურა კბალები. ამერიკის შერთებულ შტატებში ყოველ წლივ ამაზებენ 30 მილიონზე მეტ ხელაგურა კბილებს და გზავნიან ყოველ მხარეს. კბილები სხვა-და-სხვა ქვეყნისათვის სხვა-და-სხვა ფურისა მზადდება. მიუღ ერკოპაში, გარდა ესპანისა და იტალიისა, მდის მორაქისფრო კბილები, ესპანისა და იტალიაში კი უფრო ბრწყინავე კბილები უყვართ. სამხრეთ ამერიკა თხოულობს მოყვითარო კბილებს, ჩინეთი, იაპონია და რუსეთის ერთი ნაწილი—მოდურჯოს.

**

ერთ მდიდარ ინგლისელს, რომელიც თავის ვინაობას მალავს, უზუტუბია ინგლისის მეფისათვის ორი მილიონი მანე-

